



تفسیر مبین

انعام و اعراف

سید علی غیوری



تفسیر مبین

انعام اعراف

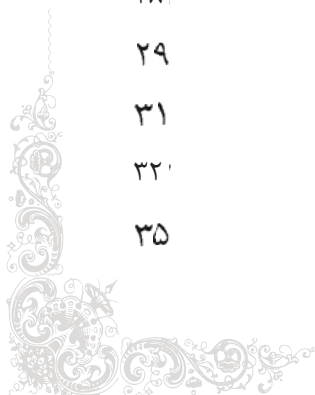
سیّد علی غیوری



مؤسسه خیریه باقیات الصالحات

فهرست مطالب

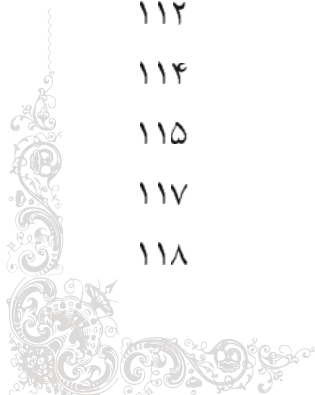
۱۵	مقدمه
	سوره‌ی انعام
۱۹	فضیلت قرائت سوره‌ی انعام
۲۰	تبیین
۲۱	لحظه‌ای که فقط خدا می‌داند
۲۲	آگاهی فراگیر
۲۳	راز نابودی اقوام گذشته
۲۵	عنادورزی‌های کفار
۲۶	مجازات استهزاء
۲۷	عبرت‌آموزی
۲۸	چرا به قیامت ایمان نمی‌آورند؟
۲۹	به چه کسی پناه ببریم؟
۳۱	رحمت پروردگار
۳۲	برترین گواه
۳۵	رسول خدا ﷺ در کتب آسمانی



- ۳۶ ستمکارترین مردم؟!
 ۳۹ قرآن و دل‌های کافران
 ۴۱ سرانجام جلوگیری از گسترش قرآن
 ۴۲ عمق کفر و دروغ
 ۴۳ معاد از نگاه کافران
 ۴۳ سرانجام هولناک کافران
 ۴۴ دنیا و آخرت
 ۴۵ تسلائی پیامبر ﷺ
 ۴۹ چه کسانی ایمان آورند!
 ۵۰ چرا معجزه خداوند به دلخواه کافران نبود؟
 ۵۱ نقاط مشترک همه‌ی موجودات
 ۵۳ ناشنویان و گنگ‌های واقعی
 ۵۴ آنها نیز از خدا کمک می‌خواهند!
 ۵۵ بازگشت به فطرت
 ۵۶ عبرت از سرگذشت امت‌ها
 ۵۸ فلسفه‌ی نعمت‌های دوران غفلت
 ۵۹ سرانجام ستمگران
 ۶۱ هنگامه توجه یافتن انسان!
 ۶۲ مسؤولیت‌های پیامبران
 ۶۳ تفاوتی که پیامبر ﷺ با مردم دارد
 ۶۷ شیوه‌ی رفتار پیامبر با مؤمنان
 ۷۰ اصل تخلف ناپذیر پیامبر ﷺ
 ۷۲ قدرت، توانایی و آگاهی بی‌نهایت!
 ۷۴ خواب و مرگ



۷۵	توانایی مافوق همه‌ی موجودات
۷۶	نجات بخش انسان
۷۸	شماری از عذاب‌های الهی
۸۱	هشدار در همنشینی
۸۲	وظیفه‌ی مؤمنان در همنشینی
۸۳	سرانجام تمسخرگران دین
۸۴	به کدام سو بازگردیم!
۸۶	وظایف مؤمنان
۸۶	نگاه درست به هستی
۸۷	قهرمان توحید
۸۹	ابراهیم علیه السلام و ملکوت آسمانها
۹۰	راهی برای خداشناسی
۹۴	داستان ولادت حضرت ابراهیم علیه السلام
۱۰۰	فرزندان حضرت ابراهیم علیه السلام
۱۰۱	ستارگان زمین
۱۰۳	ویژگی‌های پیامبران الهی
۱۰۵	رفتار یهودیان با تورات
۱۰۷	قرآن، تصدیق‌گر کتب آسمانی
۱۰۸	عاقبت مدّعیان دروغین
۱۱۲	شگفتی‌های آفرینش
۱۱۴	برکات ستارگان
۱۱۵	باران، مظهر لطف خدا
۱۱۷	جن و فرشتگان، شریکان و دختران خدا؟!
۱۱۸	خداوند چگونه است



- ۱۲۰ چه کسی از خداشناسی سود می برد؟
- ۱۲۰ آیا پیامبر قرآن را از اهل کتاب آموخته؟!
- ۱۲۲ انسان و اختیار
- ۱۲۳ روش گفتگوی اسلام با ادیان
- ۱۲۵ منشأ اعجاز و تأثیر آن
- ۱۲۷ حزب شیطان
- ۱۳۱ ارزش رأی اکثریت!
- ۱۳۲ تأثیر نام خدا
- ۱۳۴ تأثیر اجتناب ناپذیر گناه
- ۱۳۵ نقش ایمان در زندگی
- ۱۳۷ مگاران در جامعه!
- ۱۳۸ زمینه های ایمان
- ۱۴۰ راه راست خداوند
- ۱۴۱ حکم نهایی
- ۱۴۳ چرا به انبیاء الهی توجه نکردید؟
- ۱۴۵ حکمت ارسال پیامبران
- ۱۴۵ نقش عمل در نیک بختی و بد بختی
- ۱۴۶ ریشه ی ستمگری
- ۱۴۷ سرانجام چه کسی پیروز است؟
- ۱۴۸ عقاید نادرست
- ۱۵۲ تعادل و میانه روی در زندگی
- ۱۵۴ احکام حیوانات حلال گوشت
- ۱۵۷ برخی از چیزهای زیانبار و حرام
- ۱۵۹ کیفر گریز ناپذیر

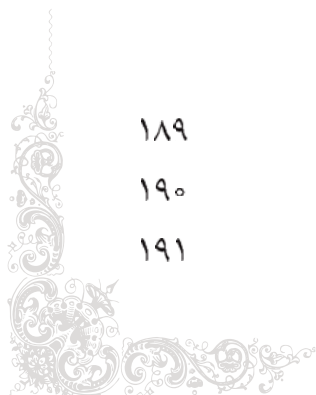
۱۶۰	آیا خدا چنین خواسته؟
۱۶۲	از هوئی و هوس آنها پیروی مکن!
۱۶۳	منشور پاک زیستن
۱۶۶	راه خدا
۱۶۷	تعالیم تورات
۱۶۸	قرآن، کتابی پربرکت
۱۷۰	پیوند ایمان و عمل نیک
۱۷۲	قضاوت نهایی
۱۷۲	برکاتِ نیکی
۱۷۳	آئین پاک
۱۷۴	با تمام وجود برای خدا
۱۷۵	تأثیر عمل نیک در سعادت انسان
۱۷۶	زندگی، عرصه‌ی آزمون

فهارس

۱۸۰	فهرست منابع تفسیری
۱۸۳	فهرست منابع روایی
۱۸۴	فهرست موضوع احادیث
۱۸۵	فهرست تراجم مفسرین

سوره‌ی اعراف

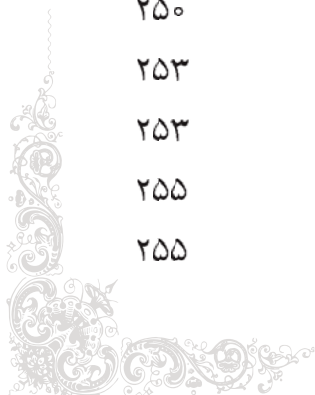
۱۸۹	دل‌تنگ مباش!
۱۹۰	محور اصلی زندگی
۱۹۱	عذابی در نیمروز



- ۱۹۲ پرشش‌های روز قیامت
- ۱۹۳ شاهدِ حاضر
- ۱۹۴ معیار رستگاری
- ۱۹۵ چرا میزان آنها سبک است.
- ۱۹۶ نعمت بسیار و شکر اندک
- ۱۹۶ آفرینش انسان و سجده‌ی فرشتگان
- ۱۹۷ چرا شیطان بر آدم علیه السلام سجده نکرد؟
- ۲۰۰ نتیجه‌ی نافرمانی خداوند
- ۲۰۱ پاداش عبادت‌های شیطان
- ۲۰۱ درخواست‌های شیطان از خداوند
- ۲۰۲ کج‌اندیشی‌های شیطان
- ۲۰۳ سمت و سوی حملات شیطان
- ۲۰۴ سرانجام شیطان و حزب او
- ۲۰۵ چگونه آدم و حواء فریب خوردند؟
- ۲۰۷ پس از آنکه از درخت ممنوعه خوردند
- ۲۰۹ آدم و حواء و زندگی در زمین
- ۲۱۰ برخی از نعمت‌های خداوند به انسانها
- ۲۱۱ هشدار
- ۲۱۳ آیا خداوند به انجام زشتی‌ها فرمان می‌دهد؟!
- ۲۱۴ منطق عملی پیامبر صلی الله علیه و آله
- ۲۱۵ شیطان، محور گمراهی
- ۲۱۶ آراستگی در عبادت
- ۲۱۸ برخی از ملاک‌های حرمت
- ۲۲۰ مرگ اُمّت‌ها

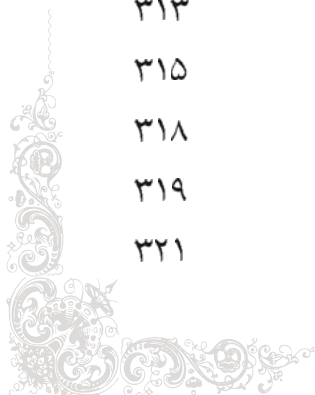


۲۲۰	راه آرامش واقعی
۲۲۱	پیامدهای تکذیب آیات الهی
۲۲۶	تکالیف الهی و توان انسانی
۲۲۷	زندگی فرح بخش مؤمنان در بهشت
۲۲۸	زندگی دردناک کافران
۲۳۰	ستمکاران کیانند؟
۲۳۰	در مرز بهشتیان و دوزخیان
۲۳۳	گفتگوی بهشتیان و دوزخیان
۲۳۵	کافران چه کردند و چه برسرشان آمد؟
۲۳۶	قرآن، کتاب زندگی
۲۳۸	آفرینش آسمانها و زمین
۲۴۰	شیوهی راز و نیاز با خداوند
۲۴۲	باد و باران، رحمت‌های الهی
۲۴۳	پاکی، شرط رویش
۲۴۴	داستان رسالت نوح علیه السلام
۲۴۶	رفتار بزرگان قوم نوح علیه السلام
۲۴۶	اهداف رسالت نوح علیه السلام
۲۴۸	عکس العمل قوم نوح علیه السلام
۲۴۹	داستان هود پیامبر علیه السلام
۲۵۰	رفتار الهی هود علیه السلام با قومش
۲۵۳	کج فهمی قوم هود علیه السلام
۲۵۳	سخن آخر
۲۵۵	سرانجام قوم هود علیه السلام
۲۵۵	داستان صالح پیامبر علیه السلام



- ۲۵۶ نعمت‌های خداوند به قوم ثمود
- ۲۵۷ ایمان راه یافتگان ناتوان
- ۲۵۸ سرکشی‌های قوم صالح علیه السلام
- ۲۵۹ زلزله‌ی سهمگین
- ۲۶۰ پایان پیام رسانی صالح علیه السلام
- ۲۶۰ داستان لوط نبی علیه السلام
- ۲۶۱ گناهی وحشتناک و ویرانگر
- ۲۶۲ پاسخ نصیحت‌های صالح علیه السلام
- ۲۶۲ نجات یافتگان جز یکی
- ۲۶۳ باران سنگ
- ۲۶۴ داستان شعیب پیامبر صلی الله علیه و آله
- ۲۶۷ گفتگوی شعیب علیه السلام با سران قوم
- ۲۷۰ زلزله‌ی سهمگین
- ۲۷۱ سخنی که شعیب علیه السلام در آستانه‌ی نزول عذاب گفت
- ۲۷۲ حکمتِ برخی دشواریهای مردم
- ۲۷۳ گناه و غفلت، عامل نابودی
- ۲۷۴ پیوند ایمان و پرهیزگاری با برکات آسمان و زمین
- ۲۷۵ هشدارهای قرآن
- ۲۷۷ اگر مردم، پیام‌های رسولان الهی را تکذیب کنند!
- ۲۷۸ اکثریتِ پیمان‌شکن
- ۲۷۹ موسی علیه السلام پس از آن رسولان
- ۲۸۰ گفتگوی موسی علیه السلام با فرعون
- ۲۸۲ اشراف قوم چه گفتند؟
- ۲۸۳ نقشه‌ی درباریان

۲۸۴	فرعون و ساحران
۲۸۵	روز مبارزه
۲۸۷	سرانجام مبارزه
۲۸۸	صحنه‌ی حیرت‌انگیز
۲۸۹	ارعاب و تهدید ساحران توسط فرعون
۲۹۰	سخنان عجیب ساحران
۲۹۲	دستورالعمل مقاومت
۲۹۳	وعده‌ی الهی موسی علیه السلام به بنی اسرائیل
۲۹۴	قحطی، تذکری به آل فرعون
۲۹۵	دو گمان اشتباه
۲۹۶	چگونه آل فرعون عذاب شدند؟
۳۰۱	قوم عهدشکن
۳۰۱	عذاب قطعی آل فرعون
۳۰۲	سرگذشت بنی اسرائیل پس از غرق شدن آل فرعون
۳۰۳	پس از عبور از نیل
۳۰۵	موسی علیه السلام در میعادگاه
۳۰۶	موسی علیه السلام و ماجرای دیدن خداوند
۳۱۰	محتوای تورات
۳۱۱	چرا از حق روی گردان می شوند
۳۱۳	داستان گوساله‌ی سامری
۳۱۵	موسی علیه السلام و انحراف قوم
۳۱۸	توبه، راه آشتی با خدا
۳۱۹	در آن وعده‌گاه
۳۲۱	پاداش گرویدن به خداوند



- ۳۲۲ سرانجام پیروان محمد ﷺ
- ۳۲۴ پیامبری برای همه
- ۳۲۵ راه یافتگان بنی اسرائیل
- ۳۲۶ دوازده چشمه
- ۳۲۷ بیت المقدس
- ۳۲۸ محتوای تورات
۳۲۹. نیرنگ مردمان ایله
- ۳۲۹ چرا امر به معروف و نهی از منکر نمائیم؟
- ۳۳۱ گروه نجات یافته در اجتماع
- ۳۳۱ عذابی شگفت!
- ۳۳۳ قوم پراکنده
- ۳۳۳ وارثان دنیا مدار بنی اسرائیل
- ۳۳۵ نیکوکاران کیانند؟
- ۳۳۵ سایبانی سترگ
- ۳۳۶ عهدی که همه با خدا بستیم!
- ۳۳۹ داستان بلعم باعورا
- ۳۴۳ عوامل بدبختی
- ۳۴۵ خدا را به اسماءش بخوانید
- ۳۴۶ عذاب ناگهانی
- ۳۴۸ چرا تا فرصت هست فکری نمی کنند؟
- ۳۴۹ فرو ماندگان
- ۳۵۰ روز رستاخیز چه وقت است؟!
- ۳۵۲ رسالت های پیامبر ﷺ
- ۳۵۴ ماجرای اولین ازدواج و اولین فرزند

۳۵۷	خدایان ناتوان!
۳۵۹	یاور رسول خدا ﷺ و مؤمنان کیست؟
۳۶۰	سیرہی عملی رسول خدا ﷺ
۳۶۱	بہ خدا پناہندہ شو
۳۶۲	یاد خداوند، نجات بخش انسان
۳۶۳	نزول آیات بہ درخواست کیست؟
۳۶۴	ادب شنیدن آیات قرآن
۳۶۵	بہ یاد خدا در ہمہ حال
۳۶۶	چہ کسی مقرب درگاہ خداست؟

فہارس

۳۶۸	فہرست منابع تفسیری
۳۷۱	فہرست منابع روایی
۳۷۳	فہرست موضوع احادیث
۳۷۵	فہرست تراجم مفسرین



بسمه تعالی

مقدمه

دوران حکومت پهلوی، عصر تضعیف ایمان و مظلومیت عملی تعالیم قرآن بود. قرآن در آن عصر، زینت مجالس ختم، شکستن طلسم و جادو و سرانجام در کنار آئینه و شمعدان در خانه‌های نو و سر سفره عقد برده می‌شد، آیا قرآن برای همین بر رسول گرامی اسلام ﷺ نازل شده بود؟! آیا قرآن، کتاب زندگی و مرام‌نامه‌ی جامعه‌ی مؤمنان نیست؟ آیا این نیست که رسول گرامی خدا ﷺ فرمود: «قرآن، خط ماندگار روشنایی و شاهراه هدایت و دستیابی به قله‌های کمال است، هر که قرآن را در زندگی پیش رویش قرار دهد و از تعالیم آن بهره گیرد به بهشت راه یابد. قرآن راهنمای انسان به بهترین راه زندگی سعادت‌مندانه است».^۱

برای اینکه از تعالیم قرآن بهره‌های شایسته ببریم باید به خوبی آن را بشناسیم، درباره‌ی آیاتش نیک بیندیشیم و زندگی‌مان را با تعالیمش هماهنگ ساخته و قرآن را محور تصمیمات مهم زندگی قرار بدهیم.

بی‌تردید قرآن، نور است و می‌تواند انسان را از تاریکی‌ها و اسارت منیّت‌ها، خودخواهی‌ها و هواپرستی و ... نجات بخشد.

سعی ما در این تفسیر بر آن بوده تا مهم‌ترین مسائلی که در آیات شریفه قرآن

۱. قَلْعَلِکُمْ بِالْقُرْآنِ فَإِنَّهُ شَافِعٌ مُّشَفَّعٌ وَ مُاحِلٌ مُّصَدَّقٌ وَ مَنْ جَعَلَهُ أَمَامَهُ قَادَهُ إِلَى الْجَنَّةِ وَ مَنْ جَعَلَهُ خَلْفَهُ قَادَهُ إِلَى النَّارِ وَ هُوَ الدَّلِيلُ يَدُلُّ عَلَى خَيْرِ سَبِيلٍ ... - الکافی، ج ۲، ص ۵۹۸، کتاب فضل القرآن، حدیث ۲.

کریم مطرح شده است را برای عموم برادران و خواهران ایمانی توضیح بدهیم و به ساده‌ترین بیان به صورت مستند به مدارک حدیثی تشریح کنیم. خوب به خاطر دارم که نقطه‌ی آغازین تفسیر آیات شریفه قرآن کریم از زمانی که به مدت سه سال در سیرجان توسط حکومت ظالمانه‌ی پهلوی در تبعید بوده‌ام، شروع شد که سعی بر آن بود در عین سادگی نکاتی بیان شود که نگاه ما را نسبت به آیات قرآن کریم، دقیق‌تر و عمیق‌تر سازد و راه‌های نیکی و صلاح را به ما نشان بدهد.

یاد آن روزهای پرتکاپویی که عاشقانه گاه تا اذان صبح مطالعه و کار می‌کردم و گاه با صدای اذان متوجه می‌شدم، همیشه برایم خاطره‌انگیز است. امید است این تلاش علمی، مورد قبول خداوند متعال و مورد عنایت امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) قرارگیرد.

در پایان از همه عزیزانی که در معاونت فرهنگی و پژوهشی مؤسسه خیریه باقیات الصالحات مرا در ارائه عالمانه این اثر یاری کرده‌اند، صمیمانه قدردانی کرده و از خداوند بزرگ، توفیق ایشان را مسألت می‌نمایم. خداوند، ما را با قرآن و امنای قرآن محشور فرما.

سید علی غیوری